

**Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkovaltuusto**

Pöytäkirja 7/2025

Aika 11.12.2025 klo 17:24 - 20:36

Paikka Engel-sali, Seurakuntien talon 2. kerros, Kolmas linja 22 B, Helsinki

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 75	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 76	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 77	Esityslistan hyväksyminen	8
§ 78	Ilmoitusasiat	9
§ 79	Eron myöntäminen kirkkovaltuustosta, Mirita Saxberg	10
§ 80	Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelma	12
§ 81	Vuoden 2025 talousarvion 4. muutos	26
§ 82	Kirkkojen peruskorjausten priorisointi vuoteen 2030 saakka	31
§ 83	Pihlajamäen kirkkokiinteistön myynti	35
§ 84	Hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.2.2026 alkaen	39
§ 85	Valtuustoaloitteiden seurantaraportti	47

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vuori Wiking	puheenjohtaja	
	Sällström Kalle	varapuheenjohtaja	
	Ahonen Esa	jäsen	
	Anttila Maija	jäsen	
	Aromaa Eekku	jäsen	
	Asikanius Riitta	jäsen	
	Assmann Mervi	jäsen	
	Auvinen Petteri	jäsen	
	Dahlman Riikka	jäsen	
	Frisk Sanna	jäsen	
	Guseff Fredrik	jäsen	
	Grünthal Lauri	jäsen	
	Halla-aho Hilla	jäsen	
	Harjunpää Johanna	jäsen	
	Harms-Aalto Martina	jäsen	
	Havunen Minna	jäsen	
	Heikkilä Marianne	jäsen	
	Heinänen Saara	jäsen	
	Hippi Juha-Pekka	jäsen	poistui klo 19.55
	Hyvärinen Pertti	jäsen	saapui klo 17.36
	Jalovaara Ville	jäsen	
	Jauhiainen Signe	jäsen	
	Jordas Linda	jäsen	pöytäkirjan tarkastaja
	Karhumaa Anna	jäsen	
	Ketonen Satu	jäsen	pöytäkirjan tarkastaja
	Koskelainen Laura	jäsen	
	Koski Marika	jäsen	
	Kukkonen Suvi	jäsen	
	Laine Anna	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Lamminperä Tarja	jäsen	
	Lampilahti Maarit	jäsen	
	Laturi Panu	jäsen	
	Lehmusvirta Sanna	jäsen	
	Lehtipuu Otto	jäsen	
	Lindholm Marja	jäsen	
	Merikukka Salla	jäsen	
	Moilanen Helena	jäsen	
	Pajunen Niklas	jäsen	
	Pakkanen Sanna	jäsen	
	Panigrahi-Herler Anne	jäsen	
	Partanen Markku	jäsen	
	Perret Christoffer	jäsen	
	Pohjolainen Tiiu	jäsen	
	Pynnönen Heikki	jäsen	
	Raike-Ojanen Elina	jäsen	
	Raittinen Timo	jäsen	
	Ranta Tarja	jäsen	
	Roine Suvi-Maria	jäsen	
	Ruottinen Jenni	jäsen	
	Salenius Jan-Anders	jäsen	
	Salomaa Pekka	jäsen	

Salonen Ville	jäsen	
Sandström Caroline	jäsen	
Seppälä Ilkka	jäsen	
Sihvonen Juha-Pekka	jäsen	
Soininvaara Anna-Maria	jäsen	
Solastie Katariina	jäsen	
Strandén Juhani	jäsen	
Sundman-Juselius Maria	jäsen	
Suomalainen Nina	jäsen	saapui klo 19.16
Suontakanen Tapio	jäsen	
Tervo-Hiltula Peppi	jäsen	
Thurén Tiia	jäsen	saapui klo 17.43
Timonen Tuomas	jäsen	
Tuominen Jukka	jäsen	
Tuovila Siiri	jäsen	
Tynkkynen Auli	jäsen	
Voipio-Pulkki Liisa-Maria	jäsen	
Vuorinen Tuulikki	jäsen	
Vuori Maika	yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja	
Rintamäki Juha	viranhaltija	
Forsén Stefan	viranhaltija	
Kajander Riitta	viranhaltija	
Silander Juha	viranhaltija	
Rasmus Osmo	viranhaltija	
Holappa Kimmo	viranhaltija	
Haukipuro Saara	viranhaltija	
Linde-Raittinen Anne	tekninen sihteeri	
Yliruka Nora	tekninen sihteeri	
Nisula Joni	asiantuntija	
Kantonen Ilpo	varajäsen	
Hietanen Päivi	varajäsen	
Seppälä Jouko	varajäsen	poistui klo 19.55
Puikkonen Niina	varajäsen	
Kartano Kristiina	varajäsen	
Ålander Juhani	varajäsen	
Rantala Pentti	varajäsen	
Alanko Pauliina	varajäsen	
Ahokas Lari	varajäsen	
Pekkola Pirjo	varajäsen	

Poissa Assmann Dolf
Castrén Maaret
Halenius Outi
Holmberg Björn
Huhta Susse
Jetsonen Pietari
Kymenvirta Jukka
Laakkonen Miriikka
Laaksonen Petri
Lindholm Malin
Luhtanen Satu
Lättilä Jenni
Meri Otto
Mäkelä Emma
Mäkimattila Sari
Nenonen Riikka

Oikkola Raija
Räikkönen Jarmo
Saurama Anna
Valve Kaisa
Wiikla Heidi

Allekirjoitukset

Wiking Vuori
puheenjohtaja

Saara Haukipuro
sihteeri

Käsitellyt asiat

75 - 85

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä 17.12.2025

Satu Ketonen
pöytäkirjantarkastaja

Linda Jordas
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä julkisessa tietoverkossa, osoitteessa www.helsinginseurakunnat.fi/paatoksetjailmoitukset.html.stx. Pöytäkirjan julkaisupäivä on 18.12.2025.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 75

11.12.2025

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 75

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokouksessa oli paikalla kirkkovaltuuston 91 valtuutetusta 80 valtuutettua. Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Yhteinen kirkkovaltuusto

§ 76

11.12.2025

Pöytäkirjan tarkastajat

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 76

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Niina Suomalainen ja Martina Harms-Aalto.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Satu Ketonen ja Linda Jordas.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 77

11.12.2025

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 77

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Käsittelyn pohjaksi otettiin yhteisen kirkkoneuvoston ehdotukset esityslistan asioissa 5-11.

Yhteinen kirkkovaltuusto

§ 78

11.12.2025

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 78

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Kokous keskeytettiin klo 19 valtuuston joulujuhlaa varten ja kokousta jatkettiin klo 20.

Valtuutetut kutsutaan Stadin safkan 5-vuotisjuhlaan 22.1.2026. Kutsu lähetetään pe 12.12.2025.

Hallinnon vuosikello 2026 on lähetetty valtuutetuille sähköpostilla.

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus antoi katsauksen kiinteistöstrategian toimeenpanosuunnitelmasta.

Kokouksen päätteeksi pidettiin kyselytunti.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 299	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 79	11.12.2025

Eron myöntäminen kirkkovaltuustosta, Mirita Saxberg

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 79

432/00.00.02/2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) myöntää eron Mirita Saxbergille kirkkovaltuuston jäsenyydestä 11.12.2025 alkaen.

2) todeta, että Mirita Saxbergin tilalle yhteisen kirkkovaltuuston jäseneksi nousee Björn Holmberg.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 299

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) myöntää eron Mirita Saxbergille kirkkovaltuuston jäsenyydestä 11.12.2025 alkaen.

2) todeta, että Mirita Saxbergin tilalle yhteisen kirkkovaltuuston jäseneksi nousee Björn Holmberg.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Mirita Saxberg on pyytänyt eroa yhteisen kirkkovaltuuston jäsenyydestä 25.10.2025 päivätyllä eroanomuksella. Anomus liitteenä.

Kirkkolain 9 luvun 4 § 2 mom mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä.

Kirkkolain 9 luvun 6 § 1 mom. mukaan seurakuntavaaleilla valitun luottamushenkilön osalta eron myöntämisestä päättää se toimitin, jonka jäsen luottamushenkilö on.

Jos seurakuntavaaleilla valitulle luottamushenkilölle myönnetään ero, hänen tilalleen kutsutaan varajäsen kirkkolain 9 luvun 7 § 2 mom. mukaisesti.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 299	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 79	11.12.2025

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Johtava juristi Saara Haukipuro, saara.haukipuro@evl.fi

Jakelu

Mirita Saxberg
Björn Holmberg

Liitteet

- 1 Mirita Saxbergin eroanomus kirkkovaltuuston jäsenyydestä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelma

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 80
27/02.00.01/2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) merkitä liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen, kirkkoherrainkokouksen ja johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028 tiedoksi.
- 2) merkitä liitteenä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastaukset seurakuntaneuvostojen lausuntoihin tiedoksi.
- 3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.
- 4) hyväksyä ehdotuksen hautainhoitorahaston talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 296

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

- 1) merkitä liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen, kirkkoherrainkokouksen ja johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028 tiedoksi.
- 2) merkitä liitteenä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastaukset seurakuntaneuvostojen lausuntoihin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.

4) hyväksyä ehdotuksen hautainhoitorahaston talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Jäsen Otto Lehtipuu teki ponsiehdotuksen, joka kuului seuraavalla tavalla:

”Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelman esitettäväksi yhteiselle kirkkovaltuustolle YKN edellyttää, että vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 kehysten valmistelun suunnitelma aikatauluineen tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi vuoden 2026 ensimmäiseen kokoukseen.”

Ponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025

Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli saamansa lausunnot ja antoi niihin vastaukset kokouksessaan 30.10.2025. Käydyn lähetekeskustelun perusteella talousarvioesitykseen ei esitetty tehtäväksi muutoksia.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.10.2025 § 279

Esittelijä Yhteisen seurakuntatyön johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitettyt seurakuntaneuvostojen, kirkkoherrainkokouksen ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2026–2028,

2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastaukset seurakuntaneuvostojen antamiin lausuntoihin,

3) käy lähetekeskustelun talousarvion jatkovalmistelun tueksi saatujen lausuntojen pohjalta.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 16 puheenvuoroa.

Esittelijä lisäsi Malmin seurakunnan lausuntoon annettuun vastaukseen kaksi kappaletta, jotka lisättiin kokousasian selostusosaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.09.2025 § 234

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen vuoden 2026 talousarvioksi sekä vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.

2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan, seurakuntayhtymän johtoryhmän ja kirkkoherrainkokouksen lausunnot ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 10.10.2025 mennessä.

3) käsitellä seurakuntien, yhteistyötoimikunnan, seurakuntayhtymän johtoryhmän sekä kirkkoherrainkokouksen antamat lausunnot ja tasapainottamissuunnitelmat kokouksessaan 30.10.2025.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kolme puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 11.9.2025

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakuntayhtymän on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhteisen kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio sekä toiminta- ja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirkkojärjestyksessä säädetään lisäksi, että talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvioissa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen ja seurakunnan rahoitustarpeen kattaminen. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Helsingin seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu osittain brutto- ja osittain nettoperiaatteen mukaan. Toimintasuunnitelmien perustana on Helsingin seurakuntayhtymän strategia Rohkeasti yhdessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi 24.4.2025 kokouksessaan talousarviokehityksen seurakunnille ja yhteisille palveluille vuosille 2026–2028 sekä antoi valmisteluohjeen suunnittelulomakkeineen ja aikatauluineen.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 50 §:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta.

Lausunto yhteistyötoimikunnalta pyydetään Kirkon yhteistoimintasopimuksen 2 luvun 3 §:n 2 mom. perusteella pääasiassa henkilöstösuunnitelman näkökulmasta.

Seurakuntayhtymän johtajisto ja puheenjohtajisto sopivat kesäkuussa 2024, että osana seurakuntayhtymän johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä lausunto pyydetäisiin myös seurakuntayhtymän johtoryhmältä.

Talousarvioprosessin kehittämistä on jatkettu yhteisen kirkkoneuvoston syksyllä 2024 esittämien toiveiden pohjalta. Yhtenä toimenpiteenä talousarvioesityksestä esitetään pyydetäväksi lausunto myös kirkkoherrainkokoukselta.

Talousarviossa on yleisperusteluiden lisäksi käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Esitys vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi esitetään liitteenä.

Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma ovat rakenteeltaan pysyneet ennallaan. Talousarviossa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan tilinpäätöksessä.

Päätösehdotuksen perustelut

Strategia

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti tammikuussa 2024 Rohkeasti merkityksellinen – Kirkko Helsingissä 2030 -strategiasta.

Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohtana ovat Kirkko Helsingissä -strategian visio: Olemme kasvava kristillinen yhteisö olla, tulla ja toimia sekä valinnat:

*Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä. *Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille, *Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja ja *Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.

Helsingin seurakuntayhtymän talouden näkymät

Helsingin seurakuntien jäsenmäärä on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt keskimäärin 1,3 prosenttia vuodessa ja viimeisen viiden vuoden aikana

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

keskimäärin 1,6 prosenttia vuodessa. Kymmenen viime vuoden aikana jäsenmäärä on pienentynyt yhteensä yli 43 000 henkilöllä. Vuosina 2021 ja 2022 vähenemä oli kumpanakin 2,1 prosenttia (noin 6 800 jäsentä vuodessa), mutta tämän jälkeen jäsenmäärän lasku on pienentynyt vuosina 2023 ja 2024. Vuoden 2025 jäsenmäärän muutos on todennäköisesti jäämässä noin -3000 jäseneen. Aivan viime vuosien suotuisamman jäsenmäärän kehityksen taustalla on ennen kaikkea Helsinkiä hyödyttävä Suomen sisäinen muuttoliike. Kirkkohallituksen viimeisin ennuste Helsingin seurakuntien jäsenmäärän muutoksesta on oman hallintomme mielestä liian optimistinen.

Tilitetyt verotulot ovat kasvaneet vuodesta 2019 lähtien vuoteen 2023 saakka. Ennätysvuoden 2023 jälkeen verotilitykset alenivat 3,7 % vuonna 2024. Määrä pysyi kuitenkin esimerkiksi vuotta 2022 korkeammalla tasolla. Hyvän verotilityskehityksen taustalla on helsinkiläisten seurakuntien jäsenten edelleen jatkunut palkka- ja eläkeansioiden kasvu. Vuoden 2024 verotuotto (tilitetyt kirkollisverot) aleni odotettua enemmän ja niin vuoden 2025 kuin tulevienkin vuosien verotuottoennustetta jouduttiin alentamaan.

Keväällä 2025 päivitetystä taloussuunnitelmasta vuoden 2026 verotuotoksi arvioitiin 93,5 milj. euroa aikaisemman 97,4 milj. euroa sijaan. Tämä 3,9 milj. euroa alempi verotuottoarvio on tämän talousarvion ja myös suunnitelmavuosien verotuotto. Mahdollisuudet verotuoton kasvulle on edelleen olemassa, mutta positiiviset odotukset vähenevät koko ajan. Taloussuunnitelmassa seuraavina vuosina verotuottokehitys pysyisi vuoden 2026 määrässä. Tuottokehitys arvioidaan uudelleen joka vuosi keväällä talousarvioketystä päätettäessä.

Suunnittelukaudella 2026–2028 seurakuntayhtymän taloudellisen tilaneteen on arvioitu pysyvän nykyisellään. Verotulojen kehitys on ratkaiseva tekijä talouden tasapainon näkökulmasta. Taloussuunnitelma on laadittu tasapainoiseksi ja siinä verotulojen kehityksen arvioidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla.

Talousarvioesityksen perusteella vuosikatetta kertyy 9,5 milj. euroa. Suunnitelmanmukaiset poistot ovat 7,3 milj. euroa ja tilikauden tulos 2,2 milj. euroa. Tilinpäätössiirtoja on 0,5 milj. euroa, jolloin tilikauden ylijäämä on 2,7 milj. euroa.

Helsingin seurakuntayhtymän krematoriot tulee muutaman seuraavan vuoden aikana varustaa savunkaasupuhdistuslaitteistoin tai vaihtoehtoisesti rakentaa uusi ympäristöystävällinen krematorio sisältäen vastaavat puhdistuslaitteistot. Nämä Helsingin ja Vantaan ympäristöviranomaisten esittämät vaatimukset aikarajoineen johtanevat tarkastelujaksolla talousarviomuutokseen investointien osalta. Etenemisvaihtoehtojen valinta tuodaan päätöksentekijöille vuoden 2025 loppupuolella taustaselvitysten valmistuttua.

Kirkon nykyinen virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 1.3.2025–29.2.2028. Näin ollen tulevien vuosien henkilöstökulut on voitu laskea kohtuullisen tarkasti.

Vuodelle 2025 siirtyviä jäämiä (säästöjä) oli seuraavasti:

Jäämät (säästöt) 31.12.2024 olivat yhteensä 4 244 957 euroa, josta seurakuntien osuus yhteensä 2 523 032 euroa ja yhteisten seurakunnallisten tehtävien osuus yhteensä 1 721 925 euroa.

Vuoden 2025 talousarviossa kertyneitä säästöjä on arvioitu kertyvän lisää yhteensä 1,4 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarviossa seurakuntien säästöt kasvavat 0,7 milj. eurolla. Yhteinen seurakuntatyö käyttää aikaisempia säästöjä 0,02 milj. euroa ja mediatoimituksen säästöt kasvavat 0,3 milj. euroa. Yhteisten palveluiden yksiköistä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

käyttötalouden jäämien (säästöjen) siirtomahdollisuus ei koske hallinto-osastoa, kiinteistöosastoa, hautaustointa, viestintää eikä muuhun yhteiseen seurakunnalliseen toimintaan budjetoituja avustuksia.

12 seurakuntaa on budjetoitu vuodelle 2026 testamenttivarojen tuloutusta yhteensä 0,304 milj. euroa.

Viimeaikaisia muutoksia taloudessa

Kirkollisverotilitysten kasvua on ollut vuosina 2022 ja 2023 odotettuakin parempaa. Käännö tapahtui kuitenkin vuoden 2024 loppuvuoden tilityksissä, jolloin sekä edellisen vuoden (2023) että kuluneen vuoden verotilityksiä oikaistiin. Molemmat oikaisut olivat Helsingille negatiivisia. Näin ollen vuoden 2025 verotuloarviota muutettiin talousarviomuutoksella heti vuoden aluksi ja samalla myös talousennusteen verotuottotasoa laskettiin. Tämä on viimeaikaisin merkittävä muutos seurakuntayhtymän taloudessa.

Inflaatio on alentunut vuoden 2022 poikkeuksellisen korkealta tasolta (9,1 %) poikkeuksellisen matalalle tasolle (0,2 %) heinäkuuhun 2025 mennessä.

Käyttötalousosa ja talousarviokehys

Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi yhteiselle hallinnolle, seurakunnille (seurakunnallinen toiminta), yhteisen seurakuntatyön osastoille, viestinnälle, mediatoimitukselle ja avustuksille (yhteiset seurakunnalliset tehtävät), ympäristö- ja hautaustoimelle sekä kiinteistötoimelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto antoi huhtikuussa 2025 käyttötalouden määräraha-kehukseksi vuodelle 2026 yhteensä 93,0 milj. euroa. Summa sisältää seurakuntien kehysmäärärahan 47,1 milj. euroa, yhteisten palveluiden kehysmäärärahan 33,2 milj. euroa ja uutena osana Yhteiset-ryhmän kehysmäärärahan 12,8 milj. euroa.

Yhteiset-ryhmän määrärahaan kuuluvat valtionrahoituksella rahoitettavien lakisääteisten tehtävien määrärahat yhteensä 7,300 milj. euroa, erilaisia henkilöstöetuuksia 2,4 milj. euroa, sekä 1,600 milj. euroa tarveharkintaista määrärahaa. Näiden lisäksi kertaluonteisina määrärahoina on 0,750 milj. euroa käytöstä poistettujen rakennusten purkukuluihin ja 0,850 milj. euroa seurakuntavaalien järjestelykuluihin.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisestä työnjaosta tehdyn päätöksen (YKN 3.4.2025 § 113) mukaisesti strategian toimeenpanomäärärahasta (yht. 2,0 milj. euroa) on luovuttu ja sitä vastaava euromääräinen osuus on siirretty osaksi seurakunnille ja yhteisille palveluille osoitettuja määrärahaosuuksia (seurakunnat 1,6 milj. euroa, yhteiset palvelut 0,4 milj. euroa).

Kokonaismäärärahan jakautuminen vuonna 2026

YKV päätti 6.3.2025 § 21 Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakulut) jaon vuonna 2026 tapahtuvan seuraavasti:

- a. Kokonaismäärärahan päältä vähennetään pois Yhteiset-ryhmän kulut. Yhteiset-ryhmään kuuluvat valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut, henkilöstöetuudet, kertaluonteiset määrärahat ja muut yhteiset määrärahat.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

- b. Kokonaismäärärahan (toimintakulut) jäljelle jäävä osuus jaetaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken seuraavasti:
- Seurakunnat 58,66 %
 - Yhteiset palvelut 41,34 %.

<i>milj. euroa</i>	kehys- määrärahat	osuus
Seurakunnat, yht.	47,077	58,66 %
Yhteiset palvelut, yht.	33,166	41,34 %
- yhteinen seurakuntatyö	11,768	
- viestintä	1,838	
- Mediatoimitus	2,876	
- Muu yhteinen seurakunnallinen toiminta: avustukset ja varaukset	4,331	
- yhteinen hallinto	8,232	
- kiinteistötoimi	4,121	
Seurakunnat ja yhteiset palvelut yhteensä	80,243	100,00 %
Yhteiset-ryhmä	12,771	
valtionrahoituksella rahoitettavat lakisääteiset tehtävät*	7,312	
- hautaus toimi	4,451	
- väestökirjanpito	0,885	
- kulttuuriperinnön ylläpito (laskennallinen indeksi)	1,877	
henkilöstöetuudet	2,358	
tarveharkintainen määräraha	1,600	
seurakuntavaalit	0,850	
käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu	0,750	
YHTEENSÄ	93,015	

* Valtionrahoituksen riittävyyttä arvioitaessa otetaan näiden käyttötalouskulujen lisäksi huomioon myös poistot ja kustannusten kohdentamisessa lasketut kustannukset, jotka saadaan selville tilinpäätöksessä.

Vuonna 2025 seurakuntien osuus käyttötalouden toiminnan määrärahasta oli 55,9 % ja yhteisten palveluiden osuus 44,1 %. Seurakuntien osuuden kasvamiseen vaikuttavat Yhteiset-ryhmän perustaminen sekä seurakuntien ja yhteisten palveluiden työnjaosta tehdyn päätöksen (YKN 3.4.2025 § 113) mukaiset siirrot yhteisiltä palveluilta seurakunnille.

Yhteiset-ryhmän perustamisen yhteydessä ne Yhteiset-ryhmän kulut, jotka aiemmin sisältyivät seurakunnille ja/tai yhteisille palveluille osoitettuun määrärahaan, irrotettiin niistä pois ja siirrettiin Yhteiset-ryhmään. Tämän jälkeen toimintakuluista laskettiin uusi seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahojen jakosuhte, joka vastasi vuoden 2025 jakosuhdetta ilman yhteiseksi siirrettyjä kuluja. Sekä valtionrahoituksen alaiset tehtävät että henkilöstöetuudet, jotka muodostavat yhteensä lähes 15 milj. euron kuluerän, sisältyivät aiemmin pääosin yhteisten palveluiden määräraha-kehukseen. Kun ne siirtyivät Yhteiset-ryhmään, yhteisten palveluiden osuus pienentyi selvästi suhteessa seurakuntien osuuteen. Tämä näkyi seurakuntien prosenttiosuuden merkittävänä kasvuna.

Työnjaosta tehdyn päätöksen yhteydessä Yhteiset-ryhmässä olleesta strategian toimeenpanomäärärahasta luovuttiin omana erillismäärärahanaan. Samalla sitä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

vastaava euromääräinen osuus (yht. 2 milj. euroa) siirrettiin osaksi seurakunnille ja yhteisille palveluille osoitettavia määrärahaosuuksia niin, että seurakunnat saivat siitä 1,6 milj. euroa ja yhteiset palvelut 0,4 milj. euroa. Lisäksi yhteisten palveluiden määrärahassa olevat diakoniset avustusvarat, jotka oli osoitettu kriisiavustuksiin, ruokapankkitoimintaan ja diakonialeiritoiminnan tukemiseen (yht. 324 000 euroa), siirrettiin seurakunnille osoitettuun määrärahaan.

Seurakunnallisen toiminnan määrärahan jakautuminen

Seurakunnallisen toiminnan määräraha on jaettu seurakunnille yhteisen kirkkovaltuuston 6.3.2025 vahvistamien jakoperiaatteiden mukaan seuraavasti:

- Perusosa 75 %, josta
 - 80 % seurakuntien jäsenten suhteessa
 - 20 % alueella asuvien suhteessa.
- Toiminnan perusteella laskettava jako-osuus yht. 20 %
 - Seurakunnan rippikoulun käyneet Helsingin seurakuntien jäsenet 6 %
 - Seurakuntaan kastetut 3 %
 - Seurakunnan diakoninen tarve yht. 6 %
 - Alueen sosioekonominen asema 4 %
 - 80-vuotta täyttäneet alueella asuvat 2 %
 - Kirkko Helsingissä -strategian kohderyhmät yht. 5 %
 - Alueella asuvat muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat 2,5 %
 - 15–29-vuotiaat seurakunnan jäsenet 2,5 %.
- Lisät yht. 5 %
 - Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä 2,5 %
 - Ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä 2 %
 - Vieraskielisen työn lisä 0,5 %.

Rippikoulumäärärahojen taseus seurakuntien kesken on toteutettu vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Vuodesta 2026 alkaen seurakuntien määrärahaosuudessa huomioidaan seurakunnan rippikoulun edellisenä vuotena käyneet Helsingin seurakuntien jäsenet. Tämän vuoksi erillistä tasausta ei enää tehdä.

Sisäiset vuokrat

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 6.3.2025 § 21 vuodesta 2026 eteenpäin käytössä olevista sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista.

Seurakuntien käytössä olevien tilojen sisäinen vuokra määräytyy seuraavasti:

- Käyttö- ja ylläpitokulut sekä investointien yhteydessä käyttötalouteen kirjattavat kulut sisältyvät tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan todellisten kustannusten mukaisina.
- Peruskorjausinvestointien poistot eivät sisälly tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan (kiinteistön peruskunnossapito). Seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot vähennetään seurakunnille osoitetun määrärahan päältä pois.
- Perusparannusinvestoinnin poistot sisältyvät tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan (tilan käyttäjän toivoma tason nostaminen).

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Peruskorjausinvestoinnilla tarkoitetaan kiinteistöjen peruskunnossapitoa, joka pitää kiinteistön toimintakuntoisena. Perusparannusinvestoinnilla tarkoitetaan tilan käyttäjän toivomia muutoksia ja tason/laadun parantamista.

Yhteisissä palveluissa sisäinen vuokra muodostuu osaston/yksikön käytössä olevan kiinteistön tai toimitilan toissavuoden toteutuneista kuluista (käyttötalouskulut ja poistot). Kiinteistöä tai toimitilaa kohdellaan yhtenä kokonaisuutena. Mikäli kiinteistössä tai toimitilassa on useita käyttäjiä, sisäinen vuokra jaetaan kunkin käyttäjän käytössä olevien neliöiden suhteessa.

Sekä seurakunnissa että yhteisissä palveluissa sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymien jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Käytäntöä ei enää jatketa 1.1.2024 alkaen, mutta kaikkien viimeistään 31.12.2023 käyttötalouteen kirjattujen kustannusten jaksotus jatkuu jaksotusajan päättymiseen saakka.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra on määräytynyt 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruksena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa on arviot verotuloista, valtionrahoituksesta, kirkon rahastomaksuista, verotuskustannuksista, rahoituseristä, käyttöomaisuuden poistoista sekä varausten ja rahastojen muutoksista. Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka vuotuiset tuotot riittävät kattamaan vuotuiset toimintakulut ja rahoituskulut sekä tilikaudelle kohdistuvat poistot.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys sekä niitä saavien lukumäärä.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 12.6.2025 vuoden 2026 kirkollisveroprosentiksi 1,0. Kirkollisveron tuloarvio on 93,5 milj. euroa, mikä on sama määrä kuin vuonna 2025. Verotuottoarvio perustuu vuoden 2024 verokertymään, joka oli lopulta odotettua heikompi. Vuodeksi 2025 odotetaan vajaan kolmen prosentin kasvua, mutta tilanne selviää vasta joulukuussa, kun viimeinen verotilitys on saatu. Myös suunnitelmavuosien kirkollisverotuotoksi on merkitty 93,5 milj. euroa ilman arviota kasvusta tai vähenemisestä. Tilanteen epävarmuuden vuoksi suunnitelmassa ei oteta kantaa verotuottojen kehitykseen. Vuotuisessa taloussuunnittelussa seuraavan vuoden verotuottoarvio päivitetään joka vuosi keväällä talousarvioprosessin aluksi.

Kesällä 2025 hallitus on tehnyt esityksen valtionrahoituksen lisäleikkauksesta vuosiksi 2026 ja 2027. Rahoituksen määrää on esitetty vähennettäväksi kumpanakin vuonna 9,8 milj. eurolla. Helsingin seurakunnan osuus leikkauksesta ei talousarvion valmistelun aikana ole vielä tiedossa. Lopullinen määrä selviää, kun kirkolliskokous ja eduskunta ovat tehneet asiasta päätöksensä. Talousarvioon tehdään muutosesitys vuoden 2026 alussa, kun tarkat määrät ovat tiedossa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Kirkkohallitus on antanut asiasta 26.8.2025 opetus- ja kulttuuriministeriölle lausunnon, jossa suhtaudutaan erittäin kielteisesti ehdotettuihin valtion rahoituksen leikkauksiin vuosina 2026 ja 2027. Leikkausten myötä valtion rahoituksen taso laskisi 45 %:iin seurakunnille säädetyistä jokaiselle suunnatuista lakisääteisistä tehtävistä. Lausunnossa myös katsotaan, etteivät ehdotuksen perustelut ole riittäviä. Ehdotus ja sen perustelut ovat perustuslain 6, 11 ja 22 §:n vastaisia asettaessaan kirkkoon kuuluvat eriarvoiseen asemaan valtion talouden tasapainottamistoimista kirkkoon kuulumattomien kanssa.

Maksut kirkon keskushallinnolle on arvioitu olevan vuonna 2026 yhteensä 10,5 milj. euroa. Summaan sisältyy keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut. Molemmat maksut perustuvat seurakuntayhtymän kirkollisveron tuottoon. Keskusrahastomaksulla rahoitetaan kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien toiminta sekä joitakin seurakunta-avustuksia. Eläkerahastomaksulla rahoitetaan kirkon eläkkeitä. Eläkerahaston pääasiallinen tuotto kertyy palkkaperusteisesta eläkemaksusta. Tämä kulu on osa käyttötalousosassa olevia henkilösivukuluja.

Vuoden 2026 talousarvio on lievästi ylijäämäinen. Vuosikate (tulojen ja menojen erotus) on 9,5 milj. euroa. Poistojen määrä on 7,3 milj. euroa. Tilikauden tulos on 2,2 milj. euroa. Tilinpäätäsiirrot ovat 0,5 milj. euroa ja tilikauden jäämä 2,7 milj. euroa.

Kiinteistökehittäminen

Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen kaavamuutokset/kehittämiset ovat laajoja tehtäviä, kestävätkä vuosia ja sisältävät toteuttamisen osalta merkittäviä riskejä mm. lupiin liittyen. Tästä johtuen niiden myyntiin liittyy suurta epävarmuutta niin hintatason kuin myyntien aikataulujenkin osalta.

Investoinnit sekä sijoitustoiminta

Sijoitustoiminta

Seurakuntayhtymän sijoitusten allokointi toteutetaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnassa käytetään eettisesti korkeatasoisia varainhoitajia ja sijoitustoiminnassa suositetaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa, eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteina. Yhteisen kirkkoneuvoston valitsema, asiantuntijaelimenä toimiva sijoitusneuvottelukunta on keskeisessä asemassa seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan sekä yksittäisten sijoitusratkaisujen suunnittelussa. Rahavarojen sijoitusten sijoituspäätökset tekee hallintojohtaja yhteisen kirkkoneuvoston päättämään rajaan asti ja sen ylittävältä osalta yhteinen kirkkoneuvosto. Kiinteistösijoituksista vastaa puolestaan kiinteistöjohtaja ja yhteinen kirkkoneuvosto. Korko- ja osakesalkun varainhoito kilpailutettiin vuoden 2021 alussa ja päävarainhoitajana on kevästä 2021 lähtien toiminut eQ Varainhoito Oy. Seuraava kilpailutus on tarkoitus toteuttaa alkuvuoden 2026 aikana.

Seurakuntayhtymän nykyinen sijoitussuunnitelma on ollut käytössä vuoden 2025 alusta lähtien. Uutena kokonaisuutena päivitettyyn sijoitussuunnitelmaan otettiin mukaan seurakuntayhtymän keskipitkän aikavälin (5 v.) tavoiteallokaatio rahavarojen sijoitusten ja kiinteistösijoitusten välillä. Tavoiteallokaatiossa rahavarojen osuus on 70 % ja kiinteistösijoitusten osuus 30 % koko sijoitusvarallisuudesta. 31.7.2025 tilanteessa kiinteistösijoitusten osuus on vielä 37,6 %, rahavarojen ollessa 62,4 %.

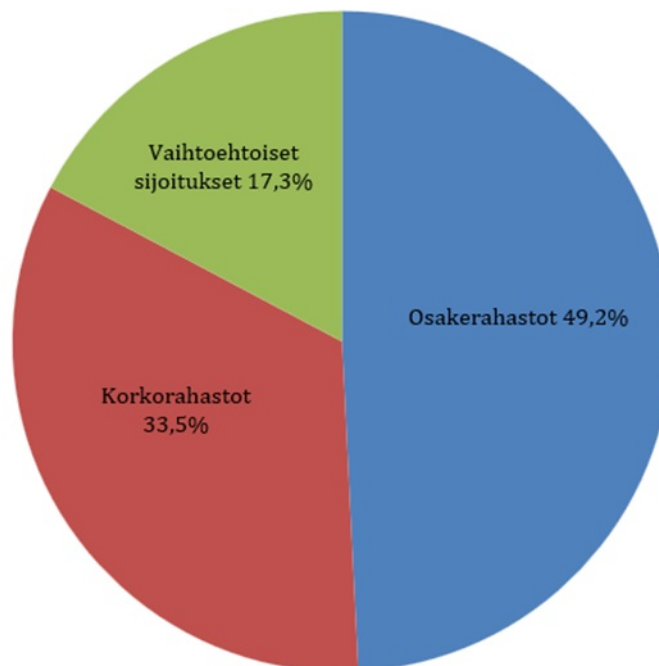
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Tavoiteallokaation lisäksi sijoitussuunnitelma sisältää muun muassa linjauksen seurakuntayhtymän rahavarojen sijoitusten neutraaliallokaatiosta sekä siihen sovellettavista maksimi- ja minimirajoista. Sijoitusneuvottelukunta vahvistaa neutraaliallokaation ja sijoitussuunnitelman muiden linjausten pohjalta kulloinkin sovellettavan taktisen allokation.

Seurakuntayhtymän sijoituksista oli 31.7.2025 tilanteessa rahavarojen sijoituksia yhteensä noin 272,8 milj. euroa. Seurakuntayhtymän eQ Varainhoidon sijoitussalkku sisältää osakerahastoja, lyhyen koron rahastoja, pitkän koron rahastoja sekä vaihtoehtoisista sijoituksista Private Equity - ja Private Credit -rahastoja. Salkun riskitaso on hallittu riittävällä hajauttamisella. Vaihtoehtoisten sijoitusten salkku sisältää merkittävän määrän erilaisia vastuullisuus- ja vaikuttavuusrahastoja, kuten Trill Impactin No.1-rahastoa, Microfinance Credit -rahastoa ja Ventures-rahastoa, Korkian Aurinkoenergiarahastoa, Uusiutuva Energia -rahastoa ja Renewables & Energy Infrastructure -rahastoa, UB:n Forest Industry Green Growth -rahastoa ja Nordic Forest -rahastoa, Blue Orchardin Sustainable Assets -rahastoa, Schrodersin Circular Economy -rahastoa sekä Nordean Global Climate Engagement -rahastoa. Salkussa on mukana myös NEST Capital -rahastoa, Osuuspankin R2 Crystal -hedgerahastoa, Hamilton Lanen kahta Large Buyout Club -rahastoa ja yhtä Venture Capital Club -rahastoa, Nordean Private Equity Co-Investment -rahastoa, Danske Bankin Alternatives Global Future -rahastoa, Evlin Private Capital -rahastoa, Lähitapiolan Pääomasijoitus -rahastoa sekä Fundcon Private Equity -rahastoa.

Vuoden 2026 aikana seurakuntayhtymän sijoitustoimintaa pyritään kehittämään entisestään liittymällä vastuullista sijoittamista Suomessa edistävän Finsifin jäseneksi sekä hankkimalla uusia vaihtoehtoisia sijoituksia.

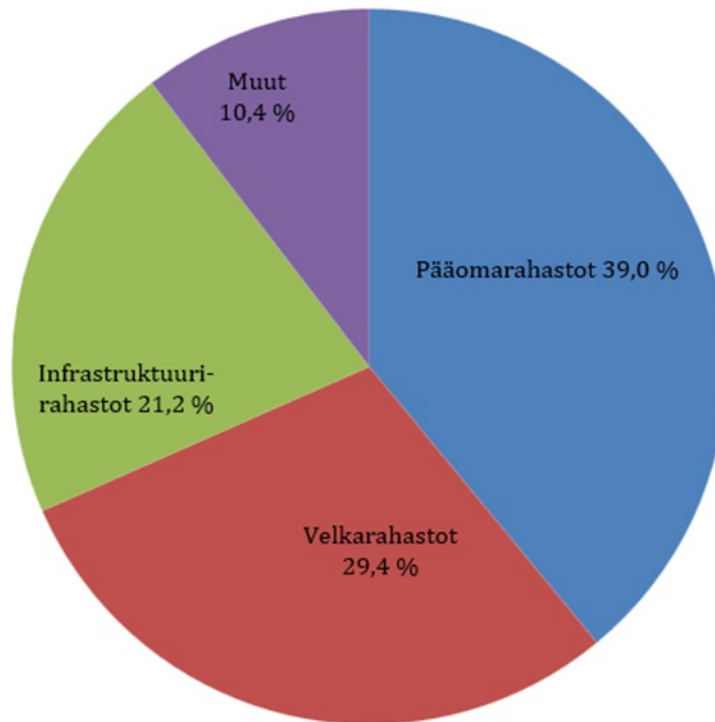
Rahavarojen sijoitukset 31.7.2025

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Yhteinen kirkkoneuvosto § 296
Yhteinen kirkkovaltuusto § 80

27.11.2025
11.12.2025

Investoinnit

Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöinvestointeja suunnitellaan pidemmällä aikavälillä hankkeiden priorisointeihin pohjautuen. Tästä suunnittelusta nostetaan talousarviovuoden ja kahden sitä seuraavan vuoden TTS-kauden investointiohjelma.

Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnon edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Kiinteistöstrategia ja siihen liittyvä tulevaisuuden toimitilaverkon suunnittelu tulevat määrittelemään kohteet, joihin lähivuosina investoidaan. Päättävät elimet tekevät hankkeiden priorisointipäätökset vuodenvaihteessa 2025–26. Kiinteistöinvestointien pitkän tähtäimen suunnittelu on erityisen tärkeää, että vähenevät investointirahat käytetään lähitulevaisuudessa kohteisiin, joiden pitkäaikaiseen käyttöön on sitouduttu. Kiinteistöstrategian mukaisesti seurakuntayhtymä tulee luopumaan merkittävästä osasta oman toiminnan käytössä olevista tiloista.

Seurakuntayhtymän kiinteistösijoitusmahdollisuuksia hyödynnetään aktiivisesti mm. maaomaisuutta kaavoittamalla, kaavamuutoksilla, käyttötarkoituksen muutoksilla sekä realisoimalla tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä. Maanvuokraus mahdollistaa seurakuntayhtymälle pitkäaikaista tasaista tuloa verotulojen lisäksi.

Talousarviovuoden 2026 kiinteistöinvestointien määrä on 22,0 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarviovuonna 2026 suunnitellaan tehtäväksi yhtymätasolla 1 milj. euron määrällä tietohallintoinvestointeja. Osa tarpeellisista perussparannusinvestoinneista joudutaan siirtämään suunnittelukauden jälkeisille vuosille. Vuosille 2027 ja 2028 esitetyt investointimäärärahavaraukset ovat tässä vaiheessa vielä kiinteistöittäin karkeita arvioita, mutta investointien kokonaistasoa voidaan pitää hyvin suuntaa antavina ko. vuosien kokonaisinvestointitarvetta suunniteltaessa.

Kaavakehitys ja kiinteistösijoitustoiminta

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Kiinteistösijoitusten arvo arvioidaan vuosittain. Kiinteistösijoitukset koostuvat seurakuntayhtymän omistamista asunnoista, liike- ja toimistotiloista sekä kaavoitetusta maaomaisuudesta. Kiinteistöistä on tehty ja tehdään kannattavuusselvityksiä, riskiarvioita ja rahoituslaskelmia. Uusien kohteiden käynnistämiseksi ollaan pidättäväisiä. Asuntovuokrauksen markkinassa on ollut viime vuosina turbulenssia. Tavoitteena on vähentää kiinteistösijoitustoiminnan lainamäärää sijoituskohteiden myynneistä saatavilla tuloilla lainoja ennalta pois maksaen.

Kaavakehityshankkeiden avulla pyritään löytämään seurakuntayhtymän omistamille tonteille paras mahdollinen käyttötarkoitus tulevaisuutta varten. Kannelmäen kirkon tontin kaavakehityshanke mahdollistaa kirkon tontin käytön tulevaisuudessa seurakunnallisen käytön lisäksi myös osittain asumiseen. Roihuvuoren kirkon tontin kaavakehityshanke mahdollistaa kirkon tontin ja koko korttelin täydennysrakentamisen asuinkerrostalohankkeilla. Jakomäen puretun seurakuntarakennuksen tonttia on kaavakehitetty asuntorakentamiseen. Lisäksi yksittäisiä kohteita on tutkittu.

Kustannusten karsimiseksi pyritään luopumaan tulevaisuuden kehityspotentialiltaan heikoista maa-alueista ja sijoituskiinteistöistä, kuten esim. Vuosaaren hautausmaa-alueeksi varatusta alueesta, sekä Viikin toimistotonteista, joiden käyttömahdollisuuksia suunniteltu uusi pikaraitiotieyhteys olennaisesti heikentää.

Vielä kaavoittamatta olevien Hiekkaharjun alueen Räckhalsin tilan maiden kaavoitusta edistetään alueittain tulevina vuosina yhdessä Vantaan seurakuntayhtymän ja Vantaan kaupungin kanssa. Myös Lehtisaaren jatkokaavoitusmahdollisuuksia selvitetään.

Kiinteistön Toinen linja 7 (TALO) osalta on käynnissä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosselvitys ja tontin mahdollinen lisärakentaminen kaavaa kehittämällä.

Nykyisen kiinteistösijoituskannan edellyttämät investoinnit, uudisrakentaminen, maankäyttö-sopimusmaksut ja yhtiölainojen lyhennykset ovat vuonna 2026 noin 3,7 milj. euroa ja TTS-kaudella 2026–2028 yhteensä n. 11,2 milj. euroa. Näistä investoinneista sijoituskiinteistöihin kohdistuvien lainojen lyhennysten määrä on taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 noin 8,5 milj. euroa, vuonna 2026 2,8 milj. euroa. Käyttötalouden kiinteistöjen lainojen lyhennysten määrä taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 on noin 1,5 milj. euroa, vuonna 2026 noin 0,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 kaikkien kiinteistölainojen lyhennysten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa, vuonna 2025 noin 3,3 milj. euroa.

Kiinteistösijoitussalkun sisältöä pyritään jatkuvasti muokkaamaan siten, että ikääntynyttä ja paljon korjausvastuuta sisältävää kiinteistökantaa pyritään realisoimaan. Maapohjan omistussuhteita tarkastellaan luopumispäätöksiä valmisteltaessa. Vuosina 2026–2028 myytäväksi suunniteltavien kiinteistöjen tasearvo on noin 9,5 milj. euroa, vuonna 2026 noin 5 milj. euroa. Myyneistä ei odoteta saatavan myyntivoittoa. Kiinteistösijoitussalkun sisältöä arvioidaan yhdessä sijoitusneuvottelukunnan kanssa. Sijoitusomaisuuden kokonaismäärää pyritään pienentämään myynneillä sijoitusneuvottelukunnassa tehdyn linjauksen mukaisesti.

Rahoitusosa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 296	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 80	11.12.2025

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta, joka on 9,5 milj. euroa. Investoinnit ja pysyvien vastaavien myyntivoitot ovat yhteensä 18,7 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on milj. 9,1 milj. euroa negatiivinen.

Rahoitustoiminnan kassavirtaa ei budjetoida, joten talousarviossa rahavarojen määrä pienenee 9,1 milj. euroa. Talousarvion mukaan rahavarat vuoden 2026 lopussa olisivat 219,2 milj. euroa. Suunnittelukaudella 2026–2028 rahavarojen määrä vähenisi 24,7 miljoonalla eurolla.

Aikataulu

Tässä päätöksessä pyydetty lausunnot tulee toimittaa kirjaamoon 10.10.2025 mennessä. Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee lausunnot kokouksessaan 30.10.2025. Yhteinen kirkkoneuvosto tekee lopullisen talousarvioesityksen kokouksessaan 27.11.2025 yhteiselle kirkkovaltuustolle, jonka on määrä päättää talousarviosta kokouksessaan 11.12.2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Päätöksellä on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitykseen ja jäsenistön verotettaviin tuloihin, jatkuuko kasvu vai tapahtuuko käänne huonompaan. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi, 040 5639 709

Liitteet

- 2 Talousarviokirja 2026
- 3 Talousarviolausunnot
- 4 Lausunnot ja vastaukset vuoden 2026 talousarviosta

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 297	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 81	11.12.2025

Vuoden 2025 talousarvion 4. muutos

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 81
568/02.00.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2025 talousarvioon:

KÄYTTÖTALOUSOSA

1) henkilöstöosaston määrärahaan lisätään 300 000 euroa selostusosassa mainituilla perusteilla.

2) yhteisten seurakunnallisten tehtävien määrärahaan lisätään 69 000 euroa selostusosassa mainituilla perusteilla.

INVESTOINTIOSA

3) investointikohteen Laajasalon kirkon lämmönjakokeskuksen uusimisen määrärahasta vähennetään 29 137 euroa.

4) yleismäärärahasta TA-taso Hautaustoimen rakennusten peruskorjaus ja -parannus siirretään 204 767 euroa selostusosassa mainituille seitsemälle hautaustoimen investointihankkeelle.

5) kolmen eri kiinteistöinvestointihankkeen määrärahoista vähennetään yhteensä 1 155 000 euroa selostusosan mukaisesti ja vähennyksiä vastaava summa siirretään selostusosassa mainituille seitsemälle kiinteistöinvestointihankkeelle.

6) yleismäärärahasta TA-taso/Kirkkojen korjaukset siirretään 96 115 euroa ja määrärahasta TA-kohdistamattomat hankkeet 961 025 euroa selostusosassa mainituille seitsemälle kiinteistöinvestointihankkeelle.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 297

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 297	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 81	11.12.2025

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 2025 talousarvioon:

KÄYTTÖTALOUSOSA

- 1) henkilöstöosaston määrärahaan lisätään 300 000 euroa selostusosassa mainituilla perusteilla.
- 2) yhteisten seurakunnallisten tehtävien määrärahaan lisätään 69 000 euroa selostusosassa mainituilla perusteilla.

INVESTOINTIOSA

- 3) investointikohteen Laajasalon kirkon lämmönjakokeskuksen uusimisen määrärahasta vähennetään 29 137 euroa.
- 4) yleismäärärahasta TA-taso Hautaustoimen rakennusten peruskorjaus ja -parannus siirretään 204 767 euroa selostusosassa mainituille seitsemälle hautaustoimen investointihankkeelle.
- 5) kolmen eri kiinteistöinvestointihankkeen määrärahoista vähennetään yhteensä 1 155 000 euroa selostusosan mukaisesti ja vähennyksiä vastaava summa siirretään selostusosassa mainituille seitsemälle kiinteistöinvestointihankkeelle.
- 6) yleismäärärahasta TA-taso/Kirkkojen korjaukset siirretään 96 115 euroa ja määrärahasta TA-kohdistamattomat hankkeet 961 025 euroa selostusosassa mainituille seitsemälle kiinteistöinvestointihankkeelle.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan talousarviovuoden aikana tehtävästä talousarvion muutoksesta päättää yhteinen kirkkovaltuusto, eikä muutosehdotuksesta tarvitse hankkia seurakuntaneuvoston lausuntoa, jos muutos ei vaikuta oleellisesti seurakunnan toimintaan. (KJ 6:3)

Vuoden 2025 talousarviota on muutettu kolme kertaa ennen tätä muutosesitystä.

Päätösehdotuksen perustelut

Yhteinen kirkkoneuvosto § 297
Yhteinen kirkkovaltuusto § 81

27.11.2025
11.12.2025

KÄYTTÖTALOUSOSA

Henkilöstöosasto, 300 000 euroa

Henkilöstöosastolle esitetään 300 000 euron lisämäärärahaa, josta 220 000 euroa työterveyshuollon kustannuksiin ja 80 000 euroa ICT-palveluille. Henkilöstöosasto on oma sitovuustasonsa.

Henkilöstöosaston budjetti näyttää tällä hetkellä ylittyvän työterveyshuollon ja ICT-palveluiden kulujen osalta. Talousarviomuutoksen esitys perustuu marraskuussa tehtyyn tilannekatsaukseen ja sen pohjalta tehtyyn arvioon loppuvuoden kuluista. Varsinkin työterveyshuollon osalta lopullisia vuosikuluja on vaikea arvioida.

Työterveyshuolto 220 000 euroa

Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin vuoden 2025 talousarvion laadinnan jälkeen eikä hintataso ollut selvillä budjetin laadinnan aikana.

Lisäksi kilpailutusteknisistä syistä Terveystalolta jouduttiin ostamaan työterveyspalveluita tammi-maaliskuussa Hansel -kilpailutettua hintaa korkeammalla hinnalla.

Työterveyshuollon käyntimäärät ovat myös lisääntyneet. Tähän liittyviä syitä ovat muun muassa tehostuneet työterveyshuollon prosessit, uusi työterveyshuollon toimijan havainnot henkilöstön hoitovelasta ja ulkomaanmatkoista johtuvat rokotukset sekä tietoisuus työterveyshuollon palveluiden kasvusta; mm. kausityövoiman keskuudessa käyttäjämäärää on kasvanut noin 100 henkilöllä.

ICT-palvelut 80 000 euroa

Kirkon henkilötietojärjestelmähanke on viivästynyt. Siirtyminen kirkon yhteisiin järjestelmiin ja omista järjestelmistä luopuminen ei tapahtunut suunnitellussa aikataulussa huhtikuussa 2025.

Osaston ICT-budjetoinnin lähtökohtana oli, että nykyisestä Henkari -HR-järjestelmästä olisi luovuttu jo kesäkuun lopussa 2025, mutta viivästyksistä johtuen Henkarin käyttöä ja sopimusta on pitänyt jatkaa ainakin vuoden 2025 loppuun saakka.

Yhteiset seurakunnalliset tehtävät, 69 000 euroa

Yhteisille seurakunnallisille tehtäville esitetään 69 000 euron lisämäärärahaa.

Omien leirikeskusten määrän vähentymisen vuoksi leiripaikkoja on ostettu ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Kehysmäärärahaa on leikattu ja hinnat ovat samalla nousseet. Leiritoiminnan tukemisen budjetti on ylittämässä budjetoidun määrän 63 500 eurolla.

Teosto r.y:n ja Kopiosto r.y:n vuosimaksuja on korotettu arvioitua enemmän ja ovat ylittämässä budjetoidun määrän 5 500 eurolla.

Varaukset toiminnan yhteisiin menoihin -kokonaisuudessa jokainen kustannuspaikka on oma sitovuustasonsa:

- kp. 3931050004 Leiritoiminnan tukeminen, määrärahan lisäys 63 500 euroa
- kp. 3931050002 Teosto ry, määrärahan lisäys 3 600 euroa
- kp. 3931050017 Kopiosto ry, määrärahan lisäys 1 900 euroa.

INVESTOINTIOSA

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 297	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 81	11.12.2025

Hautaus toimi

Talousarviomuutoksessa 3/2025 (YKV 30.10.2025) päätettiin käyttää kiinteistökaupasta saadusta 1 893 169 eurosta 550 000 euroa Östersundomin hautausmaan laajennusalueeseen ja loppu osa 1 343 169 euroa siirrettiin investointiosan kohdistamattomaan yleismäärärahaan TA-taso Hautaus toimen rakennusten peruskorjaus ja -parannus. Samalla Honkanummen hautausmaan kone- ja kalustohankintojen talousarviossa päätetystä määrärahasta siirrettiin 40 548 euroa samaan yleismäärärahaan. Tämän jälkeen kohdistamattoman investointimäärärahan summa oli yhteensä 1 383 717 euroa (1 893 169 – 550 000 + 40 548). Samassa päätöksessä tästä summasta siirrettiin 565 664 euroa viidelle eri investointikohteelle. Jäljelle jäi 818 053 euroa.

Tässä talousarviomuutoksessa esitetään jäljelle jääneestä 818 053 euron summasta kohdennettavaksi eri investointikohteille **204 767 euroa** seuraavasti:

- 20 000 euroa lisämäärärahaa Hietaniemen hautausmaan uuden kappelin ja toimiston putkiremonttiin,
- 12 323 euron lisämääräraha Malmin krematoriuunin uudelleen muuraukseen,
- 35 000 euron lisämääräraha Hietaniemen vanhan hautausmaan aluesähkökeskusten ja aluesähkörasioiden uusimiseen,
- 60 000 euron lisämääräraha Malmin hautausmaan jalankulkuporttiin,
- 65 000 euron lisämääräraha Maunulan uurnalehdon sadevesipumppaamon rakentamiseen,
- 12 395 euron lisämääräraha Malmin hautausmaan kylmiön saneeraukseen,
- 49 euron lisämääräraha Honkanummen hautausmaan haudankaivuukoneen uusimiseen.

Kiinteistö toimi

Kiinteistö toimen talousarviomuutoksessa esitetään vähennettäväksi Laajasalon kirkon lämmönjakokeskuksen uusiminen määrärahaa **29 137 eurolla**, koska hanke alitti talousarviossa hankkeelle tarkoitetun investointimäärärahan.

Muut talousarviomuutosesitykset ovat siirtoja hankkeiden välillä ja niiden summa on yhteensä 2,2 milj. euroa. Näiden seurauksena alkuperäisen talousarvion summa ei muutu.

Seuraavien hankkeiden summia esitetään vähennettäväksi yhteensä **1 155 000 eurolla**, koska hankkeiden kustannukset alittivat talousarviossa olleet hankkeille tarkoitetut investointimäärärahat:

- 1 000 000 euroa Tuomiokirkon julkisivukorjauksesta
- 100 000 euroa, Hermannin toiminnan siirtyminen Paavalinkirkkoon
- 55 000 euroa, Paavalinkirkon keittiö

Vastaavasti seuraavista kohdistamattomista hankkeista esitetään siirrettäviksi seuraavat summat:

- **96 115 euroa**, TA-taso/Kirkkojen korjaukset
- **961 025 euroa**, TA-kohdistamattomat hankkeet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 297	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 81	11.12.2025

Edellä lueteltujen vähennettävien (1 155 000 euroa) ja siirrettävien (96 115 + 961 025 euroa) investointimäärärahojen summa, 2 212 140 euroa, esitetään kohdennettavaksi seuraaville investointihankkeille:

- 1 860 140 euron lisämääräraha Kannelmäen kirkon peruskorjaukseen,
- 40 000 euron lisämääräraha Kallion kirkon tilamuutoksiin ja hissiin,
- 250 000 euron uusi määräraha Mikael Agricolan kirkon muurin ja portaiden saumaukseen,
- 20 000 euron lisämääräraha Käpylän kirkon jätekatokselle,
- 20 000 euron lisämääräraha Puistolan kirkon lämmönvaihtokoneen uusimiseen ja lämmönjakelukeskuksen saneeraukseen,
- 16 000 euron lisämääräraha Korpirauhan leirikeskuksen vedenhankintaan,
- 6 000 euron lisämääräraha Johanneksen kirkon kirkonkellojen korjaukseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Edellä esitettyjen muutosten perusteella vuosikate pienenee 0,4 milj. euroa. Aikaisemmat talousarviomuutokset huomioiden vuosikate on tämän muutoksen jälkeen 12,5 milj. euroa. Alkuperäisessä talousaviossa vuosikate oli 17,0 milj. euroa.

Edellä esitettyjen muutosten perusteella investointimäärärahat vähenevät 0,03 milj. euroa. Aikaisemmat talousarviomuutokset huomioiden investoinnit ovat tämän muutoksen jälkeen 31,3 milj. euroa. Alkuperäisessä talousaviossa investoinnit olivat 14,8 milj. euroa.

Edellä esitettyjen muutosten perusteella rahavarat vähenevät 0,3 milj. euroa. Aikaisemmat talousarviomuutokset huomioiden rahavarat vähenevät tämän muutoksen jälkeen 18,8 milj. euroa. Alkuperäisessä talousaviossa rahavarojen määrän kasvu oli 2,2 milj. euroa.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi, p. 09 2340 2700

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi, 040 5639 709

Taluspäällikkö Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi, 09 2340 2420

Liitteet

- 5 Käyttötalousosa 4. ta-muutos
- 6 Tuloslaskelmaosa 4. ta-muutos
- 7 Investointiosa taulukot 4. ta-muutos
- 8 Rahoitusosa 4. ta-muutos

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 310	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 82	11.12.2025

Kirkkojen peruskorjausten priorisointi vuoteen 2030 saakka

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 82
66/03.03.00/2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) todeta, että kirkkojen luokittelu on hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa 24.4.2025 § 35 ja se on peruskorjausten priorisoinnin lähtökohtana.

2) tehdä ensimmäisinä investointipäätökset Kannelmäen, Maunulan ja Vuosaaren kirkkoihin sekä Oulunkylän puukirkkoon sitä mukaa kuin suunnitelmat valmistuvat ja enimmäishinta-arviot saadaan laskettua. Tavoitteena on tuoda investointipäätökset päätöksentekoon kukin erikseen vuoden 2026 aikana.

3) hyväksyä Käpylän ja Östersundomin kirkkojen peruskorjauksen kohdassa 2 mainittujen kohteiden investointipäätösten jälkeen niin, että töiden valmistelu aloitetaan heti rakennuttamisresurssien salliessa. Tavoitteena on tuoda Käpylän kirkko päätöksentekoon vuonna 2027 ja Östersundom vuonna 2028.

4) merkitä tiedoksi, että edellä mainittujen kohteiden lisäksi vuodelle 2027 on suunnitteilla Viikin kirkon rakennustekninen korjaus- ja ylläpitourakka.

5) merkitä tiedoksi, että kiinteistöjen kokonaispriorisointi tuodaan kirkkovaltuuston käsittelyyn kevätkauden 2026 aikana. Leirikeskusten osalta tavoitteena on saada priorisointi tehtyä alkuvuonna 2026 ja tuoda se erikseen käsittelyyn.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus selosti asiaa.

Päätösehdotuksen 3) kohdassa mainittu 1) kohta tulisi olla kohta 2. Tämä korjattu teknisenä korjauksena.

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 310

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) todeta, että kirkkojen luokittelu on hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa 24.4.2025 § 35 ja se on peruskorjausten priorisoinnin lähtökohtana.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 310	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 82	11.12.2025

2) tehdä ensimmäisinä investointipäätökset Kannelmäen, Maunulan ja Vuosaaren kirkkoihin sekä Oulunkylän puukirkkoon sitä mukaa kuin suunnitelmat valmistuvat ja enimmäishinta-arviot saadaan laskettua. Tavoitteena on tuoda investointipäätökset päätöksentekoon kukin erikseen vuoden 2026 aikana.

3) hyväksyä Käpylän ja Östersundomin kirkkojen peruskorjauksen kohdassa 1 mainittujen kohteiden investointipäätösten jälkeen niin, että töiden valmistelu aloitetaan heti rakennuttamisresurssien salliessa. Tavoitteena on tuoda Käpylän kirkko päätöksentekoon vuonna 2027 ja Östersundom vuonna 2028.

4) merkitä tiedoksi, että edellä mainittujen kohteiden lisäksi vuodelle 2027 on suunnitteilla Viikin kirkon rakennustekninen korjaus- ja ylläpitourakka.

5) merkitä tiedoksi, että kiinteistöjen kokonaispriorisointi tuodaan kirkkovaltuuston käsittelyyn vuoden 2026 aikana. Leirikeskusten osalta tavoitteena on saada priorisointi tehtyä alkuvuonna 2026 ja tuoda se erikseen käsittelyyn.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kahdeksan puheenvuoroa.

Keskustelun jälkeen esittelijä muutti päätösehdotuksen 5-kohdan kuulumaan seuraavalla tavalla:

5) merkitä tiedoksi, että kiinteistöjen kokonaispriorisointi tuodaan kirkkovaltuuston käsittelyyn *kevätkauden* 2026 aikana. Leirikeskusten osalta tavoitteena on saada priorisointi tehtyä alkuvuonna 2026 ja tuoda se erikseen käsittelyyn.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) todeta, että kirkkojen luokittelu on hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa 24.4.2025 § 35 ja se on peruskorjausten priorisoinnin lähtökohtana.

2) tehdä ensimmäisinä investointipäätökset Kannelmäen, Maunulan ja Vuosaaren kirkkoihin sekä Oulunkylän puukirkkoon sitä mukaa kuin suunnitelmat valmistuvat ja enimmäishinta-arviot saadaan laskettua. Tavoitteena on tuoda investointipäätökset päätöksentekoon kukin erikseen vuoden 2026 aikana.

3) hyväksyä Käpylän ja Östersundomin kirkkojen peruskorjauksen kohdassa 1 mainittujen kohteiden investointipäätösten jälkeen niin, että töiden valmistelu aloitetaan heti rakennuttamisresurssien salliessa. Tavoitteena on tuoda Käpylän kirkko päätöksentekoon vuonna 2027 ja Östersundom vuonna 2028.

4) merkitä tiedoksi, että edellä mainittujen kohteiden lisäksi vuodelle 2027 on suunnitteilla Viikin kirkon rakennustekninen korjaus- ja ylläpitourakka.

5) merkitä tiedoksi, että kiinteistöjen kokonaispriorisointi tuodaan kirkkovaltuuston käsittelyyn kevätkauden 2026 aikana. Leirikeskusten osalta tavoitteena on saada priorisointi tehtyä alkuvuonna 2026 ja tuoda se erikseen käsittelyyn.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 310	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 82	11.12.2025

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi 24.4.2025 § 35 seurakuntaneuvostojen lausuntojen pohjalta tarkennetun esityksen kirkkojen ja kappelien luokittelusta ja priorisoinnista. Samalla valtuusto päätti, että seuraavana toteutettavat laajemmat peruskorjattavat kirkkorakennukset ovat aakkosjärjestyksessä Kannelmäen kirkkokiinteistö, Maunulan kirkkokiinteistö, Oulunkylän puukirkko laajennusosineen ja Vuosaaren kirkkokiinteistö.

Yhteinen kirkkoneuvosto myönsi 9.1.2025 § 22 luvan Oulunkylän puukirkon, Vuosaaren kirkon ja Maunulan kirkon peruskorjaussuunnittelun käynnistämiseen. Kannelmäen kirkon peruskorjauksen suunnittelun käynnistäminen hyväksyttiin kirkkoneuvostossa 15.6.2023 § 192.

Yhteinen kirkkovaltuusto on myös päättänyt 6.3.2025 § 21 kohdassa 9. *velvoittaa kiinteistötoimen valmistelevaan kiinteistöjen ja toimitilojen luokittelun ja sitä seuraavan esityksen Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjen ja toimitilojen muodostamasta kokonaisuudesta vuoteen 2030 niin, että yhteisen kirkkovaltuuston on mahdollista päättää siitä vuoden 2025 loppuun mennessä.*

Päätösehdotuksen perustelut

Priorisoinnissa luovuttavaksi esitetyistä kirkoista on saatu alkuvuodesta 2025 seurakuntien lausunnot kiinteistöjen luokittelun yhteydessä. Esitys on linjassa lausuntojen kanssa. Harkinnassa olevista kohteista ei tässä yhteydessä päätetä vaan ne tuodaan päätettäväksi kun kohdekohtainen valmistelu on saatu tehtyä.

Päätösehdotuksessa mainittuja kirkkoja priorisoidaan peruskorjattavaksi, koska ne kuuluvat pidettäväksi luokiteltuihin ja niissä on akuutti korjaustarve.

Aikataulu

Tavoitteena on tuoda investointipäätökset päätöksentekoon kukin erikseen vuoden 2026 aikana, joista ensimmäisenä Kannelmäen kirkko alkuvuodesta 2026. Maunulan kirkko ja Oulunkylän puukirkko sekä Vuosaaren kirkko tuodaan päätöksentekoon todennäköisesti tässä järjestyksessä.

Näiden jälkeen seuraavat päätöksentekoon tuotavat kirkkojen peruskorjaukset ovat Käpylä ja Östersundom. Käpylän kirkon edellinen peruskorjaus on tehty 1960-luvun lopulla, minkä vuoksi esitettävä peruskorjaus on kiireellinen kohteen käyttökunnan ylläpitämiseksi. Östersundomin kirkon peruskorjaus tulee sisältämään sekä rakenteellisia korjauksia (mm. kantaviin rakenteisiin) että ylläpitokorjauksia rakennuksen vaippaan, mitkä on perusteltua toteuttaa yhdellä kertaa.

Edellä mainittujen kohteiden lisäksi vuodelle 2027 on suunnitteilla Viikin kirkkoon osa- ja ylläpitokorjauksia.

Muun kiinteistökannan priorisointi on valitettavasti viivästynyt ja tuodaan valtuuston käsittelyyn vuoden 2026 aikana.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutusten ja riskien arviointi tehdään kohdekohtaisesti päätösten yhteydessä.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 310	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 82	11.12.2025

Liitteet

- 9 Ei-julkinen asiakirja
- 10 Ei-julkinen asiakirja
- 11 YKV 24.4.2025 § 35 Kirkkojen ja kappelien luokittelun ja priorisoinnin käsittely
- 12 LIITE YKV 24.4.2025 § 35 Seurakuntaneuvostojen lausunnot (ilman Vuosaaren lausuntoa)
- 13 LIITE YKV 24.4.2025 § 35 Vuosaaren seurakuntaneuvoston lausunto kirkkojen ja kappelien luokittelusta

Yhteinen kirkkoneuvosto § 308
Yhteinen kirkkovaltuusto § 83

27.11.2025
11.12.2025

Pihlajamäen kirkkokiinteistön myynti

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 83
63/03.01.01/2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) myydä osoitteessa Liusketie 1b, 00710 Helsinki sijaitsevan kiinteistön 91-38-16-3 kirkkorakennuksineen [REDACTED]

2) hakea Kirkkohallitukselta luvan Pihlajamäen kirkon myymiselle.

3) valtuuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia sen jälkeen kun kirkkohallituksen täysistunto on antanut siihen luvan.

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että asia sisältää salassa pidettäviä tietoja esim. ostajan nimi sekä myyntihinta. Asia on julkinen kun sopimus on tehty ja allekirjoitettu.

Paikalla salissa oli läsnäolo-oikeuden omaava yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Lasse Halme.

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 308

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) myydä osoitteessa Liusketie 1b, 00710 Helsinki sijaitsevan kiinteistön 91-38-16-3 kirkkorakennuksineen [REDACTED]

2) hakea Kirkkohallitukselta luvan Pihlajamäen kirkon myymiselle.

3) valtuuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 308	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 83	11.12.2025

koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia sen jälkeen kun kirkkohallituksen täysistunto on antanut siihen luvan.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Rasimus selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymä omistaa Helsingin kaupungin Pihlajamäen kaupunginosassa, osoitteessa Liusketie 1b, 00710 Helsinki, sijaitsevan kiinteistön (91-38-16-3, pinta-ala 3.570 m²) ja sillä sijaitsevan peruskorjaustarvetta lähestyvän kirkkorakennuksen.

Helsingin seurakuntayhtymä esittää Pihlajamäen kirkkokiinteistön myyntiä

Salassapito

Päätösesitys on salassapidettävä ostajan ja hinnan osalta, muilta osin Pihlajamäen kirkkokiinteistön myyntiä koskeva valmistelu on julkista ja tiedottamisesta sovitaan erikseen. Asiakirjat tulevat kokonaisuudessaan julkiseksi, kun sopimus asiassa on allekirjoitettu.

Päätösehdotuksen perustelut

Malmin seurakunta on luopumassa Pihlajamäen kirkkokiinteistön käytöstä lähitulevaisuudessa. Malmin seurakunnan seurakuntaneuvoston 13.02.2024 § 19 ja 10.03.2025 § 35 päätösten mukaisesti "Seurakunta on valmis luopumaan kirkon käytöstä nopeallakin aikataululla, mikäli kirkko saadaan pidettyä jonkun kristillisen yhteisön käytössä". Malmin seurakunta käyttää kirkkoa kunnes kaupan toteuttamiselle on saatu lupa.

Rakennukselle ei ole tulevaisuudessa seurakunnan omaa käyttöä ja sekä rakennus että tontti myydään. Tontti on kaavassa YK/-s aluetta, eli kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta, joka on asemakaavahistoriallisesti suojeltu. Kirkko on suojeltu merkinnällä sr-1 ja kiinteistö on rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä aluekokonaisuus. Kaavan suojelumerkinnot ja Malmin seurakunnan päätös ohjasivat etsimään ostajaehdokasta markkinavuoropuhelun kautta.

. Tarjottu hinta on arviokirjan mukainen. Ostajaehdokas on jatkanut tarjouksensa voimassaoloaikaa 28.2.2026 asti.

Kiinteistön käyttötarkoitus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 308	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 83	11.12.2025

[REDACTED]
Ostajan kotipaikka on Helsinki ja ostajan ilmoituksen mukaan toiminnan rahoitus tulee Suomessa asuvilta kirkon jäseniltä. Myynnissä huomioidaan laki eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019).

Ostaja ilmoittaa käyttävänsä kiinteistöä [REDACTED] pysyvänä palveluspaikkana ja seurakuntakeskuksena Suomessa. Ensisijaisen uskonnollisen toiminnan lisäksi kiinteistö toimii myös yhteisöelämän, kulttuurin säilyttämisen ja sosiaalisen tuen keskuksena [REDACTED]

Kaupan toteutumisen ehtona on hyväksyntä Helsingin seurakuntayhtymän hallintoelimissä ja Kirkkohallituksen lupa.

Aikataulu

Kiinteistökaupat tehdään, kun kirkon myyntiä koskevat päätökset ovat lainvoimaisia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Esitetty myynti on Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöstrategian mukainen ja tukee osaltaan Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoitetta.

Lapsivaikutusten arviointi

Malmin seurakunta toimii laajalla alueella Koillis-Helsingissä. Lasten itsenäisen liikkumisen kannalta toimitilojen vähentäminen tuo lisähaastetta, sillä asuinpaikasta riippuen osalla lapsista matka lähimpään seurakunnan toimitilaan pitenee. Toisaalta seurakunnassa on alueita, joilla ei koskaan ole ollutkaan omaa toimitilaa.

Seurakunnassa on aloitettu verkostojen kanssa tehtävän työn laajentaminen jo ennen tiloista luopumista. Yksi tavoite tässä on, että seurakunta voi olla läsnä lapsille myös niillä alueilla, joilla ei jatkossa ole omaa toimitilaa.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

[REDACTED]
HSRKY kiinteistöosasto Heidi Autiosuo

Liitteet

- 14 Ei-julkinen asiakirja
- 15 Ei-julkinen asiakirja
- 16 Ei-julkinen asiakirja
- 17 Ei-julkinen asiakirja
- 18 Ei-julkinen asiakirja
- 19 Ei-julkinen asiakirja
- 20 Ei-julkinen asiakirja
- 21 Ei-julkinen asiakirja
- 22 Malmi srkneuvosto 10.3.2025 § 35 Lausunto tilankäytöstä 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.2.2026 alkaen

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 84
490/05.00/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2026 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamista koskevat kohdat astuvan voimaan 1.2.2026 alkaen:

- 1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
- 1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 303

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2026 seuraavat kohdat astuvan voimaan 1.2.2026 alkaen:

- 2. Hautauspalvelumaksut
 - 2.2. Tuhkaaminen
 - Arkun kylmiösäilytys
 - Uurnan säilytys

- 3. Muut maksut
 - Muistomerkit

- 4. Kappelimaksut
 - Vainajan näytö

2) esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2026 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamista koskevat kohdat astuvan voimaan 1.2.2026 alkaen:

- 1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
- 1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Käsittely

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Taluspäällikkö Pasi Perander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kahdeksan puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Seurakuntayhtymän hautaustoimen voimassaolevan hinnaston mukaiset toimenpidemaksut ovat olleet voimassa 1.1.2025 alkaen ja ne on vahvistettu kirkkoneuvoston kokouksessa 23.10.2024. Tämänhetkiset hautojen lunastusmaksut ovat olleet voimassa 1.1.2025 alkaen ja ne on vahvistettu kirkkovaltuuston kokouksessa 12.12.2024.

Kirkkolain mukaan seurakuntien on hautaustoimen maksuista päätettäessä otettava huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Hautaustoimilaki mahdollistaa myös erisuuruisten haudan lunastushintojen ja hautaamiseen liittyvien toimenpidemaksujen perimisen. Tämä on mahdollista niiden vainajien hautaamisen yhteydessä, joilla ei ole kotikuntaa koskevaan lakiin perustuvaa oikeutta tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaahan. Hautaustoimilain mukaan seurakunta on velvollinen osoittamaan hautasijan niille vainajille, joiden kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella.

Hautaustoimen maksuhinnastoesityksen tarkistuksen perusteena ja lähtökohtana on ollut seurakuntayhtymälle hautaustoimen tehtävistä aiheutuvat todelliset kustannukset.

Hautaustoimilaki (457/2003)

6 § Hautaustoimessa perittävät maksut

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Hautaustoimen kokonaiskustannus vuoden 2026 talousarvion mukaan on 11,9 milj. euroa. Toimintatuottoja on budjetoitu 4,4 milj. euroa. Valtion rahoituksesta 80 % osoitetaan hautaustoimelle ja tämä osuus on 7,1 milj. euroa. Tällöin hautaustoimen alijäämäksi jää 0,4 milj. euroa. Tämä alijäämä tulee kattaa maksutuottoja korottamalla. Tällä hinnastoesityksellä pystytään arvioiden mukaan lisäämään hautaustoimen maksutuottoja 400.000 eurolla, jotta alijäämä saadaan katetuksi. Maksutuottojen toteutuminen riippuu kuitenkin aina hautausten määrästä ja hautaustapojen valinnasta.

Arkun kylmiösäilytysmaksua esitetään korotettavaksi siten, että kylmiösäilytyksen hinta on 50€/vko ensimmäisen kolmen viikon ajalta. Tämä hinta vastaa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

kirkkohallituksen suositushintaa kylmiösäilytyksestä. Kylmiösäilytysmaksuilla katetaan mm. kylmiöiden ylläpito-, korjaus- ja henkilöstökuluja sekä kylmiöinvestointien poistoja. Malmin hautausmaan vainajakylmiöissä on käynnissä parhaillaan mittava remontti, jossa uusitaan kylmiöiden jäähdytyslaitteet, putkistot ja kylmiöiden sisällä olevat lauhduttimet. Vastaava remontti toteutetaan lähivuosina myös Hietaniemen ja Honkanummen vainajakylmiöihin.

Maksuhinnastoon esitetään uutena maksuna vainajan näyttötilaisuudesta perittävää 80 euron suuruista maksua. Vainajannäyttö on lisäpalvelu, jota hautaustoimilaki ei edellytä, mutta jonka toteuttaminen edellyttää hallinnollista työtä sekä tila- ja henkilöstövarauksen.

Uutena maksuna esitetään myös uurnan säilytysmaksua kuuden kuukauden säilytyksen jälkeen. Uurnan säilytysmaksu olisi 30€/alkava kuukausi. Uurnan säilytyksestä ei peritä maksua ensimmäisen puolen vuoden ajalta. Hautaustoimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan.

Urnahaudan lunastushinta esitetään nostettavaksi 150 eurosta 180 euroon. Muistolehtohaudan lunastushinta esitetään nostettavaksi 60 eurosta 90 euroon, kuten myös Kallion kirkon kalliohaudan lunastushinta. Ulkopaikkakuntalaisen muistolehtohaudan lunastushinta nousisi esityksen mukaan 120 eurosta 150 euroon. Urnahaudan hallinta-ajan jatkamisen hinta nousee esityksen mukaan samassa suhteessa urnahaudan lunastushinnan kanssa.

Maunulan urnalehdossa kortteleissa 12, 14 ja 16 sekä Malmilla kortteleissa 82 C ja D on haudoilla valmiina muistokivet, jotka lunastetaan hautauksen yhteydessä haudan hallinta-ajaksi. Muistokiven hinnaksi esitetään 220 euroa (sis. alv. 25,5%).

Muihin maksuhinnaston kohtiin ei esitetä muutoksia.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimessa on jo tehty kustannustasoa hillitseviä toimia. Hautaustoimessa on esimerkiksi siirretty toteuttamaan arkkuhaudankaivuu omana työnä kustannustehokkuuden vuoksi. Vuoden 2023 alusta hautaustoimessa toteutettiin organisaatiomuutos, jonka johdosta hautaustoimen työntekijät liikkuvat ja työskentelevät tarpeen mukaan eri hautausmailla ja osa hautausmaiden toiminnoista on pystytty yhdistämään.

Juridinen perusta

Helsingin seurakuntayhtymän tulee hautaustoimilain (457/2003) perusteella ylläpitää yleistä hautausmaata. Lisäksi saman lain mukaan Helsingin seurakuntayhtymä on velvollinen osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä Helsinki. Jos vainajalle ei kuollessaan ollut kotikuntalaisissa tarkoitettua kotikuntaa, on velvollisuus hautasijan osoittamiseen sillä seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui. Myös ulkomailla asuneille suomalaisille, joiden viimeinen kotikunta ennen ulkomaille muuttoa oli Helsinki, on osoitettava hautapaikka. Velvollisuus osoittaa hautapaikka koskee kaikkia helsinkiläisiä riippumatta siitä, olivatko he kuollessaan seurakunnan jäseniä. Hautaustoimilaissa säädetään myös hautaustoimessa perittävistä maksuista, joiden perusteiden tulee olla samat kaikille. Maksut saavat olla enintään aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Haudan lunastusmaksuista päättää yhteinen kirkkovaltuusto (KL 3 luku 36 §) ja hautausmaksuista hallintosääntömme mukaan yhteinen kirkkoneuvosto.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Seurakuntien jäsenten maksamia kirkollisverovarvoja ei tule käyttää hautaustoimen kustannusten kattamiseen. Kirkollisverotulot on käytettävä varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin kirkkolain (652/2023) 6 luvun 2 §:n mukaisesti.

Hautaustoimen kokonaiskustannukset tulee kattaa seurakuntatalouden saamalla valtionrahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla.

Laki valtionrahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (430/2015)

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin. Rahoitus maksetaan kirkon keskusrahastolle. Rahoituksen jakamisesta edelleen kirkon keskusrahastolta seurakunnille ja seurakuntayhtymille säädetään kirkkolaissa (KL 5:2). Rahoituksen käytöstä ja jakamisesta seurakuntatalouksille päättää vuosittain kirkolliskokous. Seurakunnalle jaettavasta summasta hautaustoimen laskennallinen keskimääräinen osuus on noin 80 %. Vuoden 2025 rahoitusleikkausten jälkeen se kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista enää noin puolet, ja vuoden 2026 ja 2027 lisäleikkausten jälkeen osuus jäisi alle 45 %.

Sanastoa

-toimintatuotot

- korvauksia, myyntituloja, vuokratuloja, muita tuloja, sisäisiä tuloja
- maksutuloja

-toimintakulut

- palkkoja, aineita, tarvikkeita, palveluita, sisäisiä kuluja

-toimintakate

- toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus

-kokonaiskustannukset (työalakate)

- toimintakate
- poistot
- jäljellä olevan tasearvoon laskettu korkokustannus
- tilinpäätöksessä tehtävät vyörytykset ja muut kustannusten kohdennukset

Valtion rahoituksen ja hautausmaksujen nykytila

Hautaustoimen laskennallinen keskimääräinen osuus seurakuntatalouksille jaettavasta valtion rahoituksesta on noin 80 %. Tällä hetkellä osuus kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista koko Suomen tasolla enää noin puolet ja vuosien 2026 ja 2027 lisäleikkausten jälkeen osuus jäisi alle 45 %:n.

Kirkkohallituksen yleiskirjeessä (33/2024) mainitaan, että sen jälkeen, kun valtio päätti leikata vuodesta 2025 alkaen valtionrahoitusta pysyvästi 19,6 milj. eurolla, on uudessa tilanteessa hautaustoimen maksutuotoilla katettava seurakuntatalouksien hautaustoimen kokonaiskustannuksista puolet. Kirkkohallituksen keräämien tietojen mukaan tilanne seurakuntatalouksissa on vielä kaukana tavoitetilasta.

Vuoden 2026 talousarvioluvuilla laskettuna Helsingissä hautaustoimen tuotot kattavat kokonaiskustannuksista 37 %. Tuotot ovat valtakunnallisesti jo nyt melko korkeat, sillä sellaisia seurakuntatalouksia, joiden maksutuottojen suhde on yli 30 % on vain 10 % Suomen seurakuntatalouksista. Nyt esitetyn korotuksen jälkeen maksutuottojen suhde kokonaiskustannuksiin olisi 40 %.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Tämän esityksen perusteella 80 %:n osuus valtion rahoituksesta ja hautaustoimen tuotot kattavat hautaustoimen kokonaiskustannukset, eikä kirkollisverotuloja käytetä hautaustoimen kuluihin. Kokonaiskustannuksiin lasketaan välittömien toimintatuottojen ja -kulujen lisäksi myös pääomakulut (poistot ja poistamattoman tasearvon korkokulut) ja kustannusten kohdentamiset. Esitys noudattaa hautaustoimilain säädöstä ja tilanne Helsingissä tulisi samalla olemaan Kirkkohallituksen tavoitetaso.

Muutoksia valtion rahoitukseen

Vuonna 2016 voimaan tullee ev.lut. kirkon rahoituslakiin on tehty kolme muutosta. Ensin muutettiin vuodesta 2025 alkaen laisissa alun perin ollut rahoituksen 114 miljoonan euron summa pysyvästi 105 milj. euroon. Samalla lakiin tehtiin toinen muutos, joka koski indeksipykälää. Sitä muutettiin niin, että kuluttajahintaindeksin noususta vähennetään yksi prosenttiyksikkö. Kolmannella muutoksella rahoitusta leikataan vuosina 2026 ja 2027, kumpanakin vuonna 9,8 milj. euroa.

Vuonna 2024 rahoitus oli alkuperäisen lain mukainen ja indekseillä korottuneena 124,133 milj. euroa. Vuodesta 2025 alkaen määrä on lakimuutoksen mukaisesti 105,030 milj. euroa ja vuosina 2026 ja 2027 kumpanakin 95,651 milj. euroa. Vuodesta 2024 vuoteen 2026 rahoitus pienenee 28,5 milj. euroa (-22,9 %).

Kirkolliskokous päättää vuosittain rahoituksen käytöstä ja jakamisesta seurakuntatalouksille. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjausavustuksiin ja Kirjurin ylläpitokuluihin varataan vuosittain noin 10,8 milj. euroa ja loppuosa jaetaan seurakuntatalouksille erikseen päätetyn jakoperuseteen mukaisesti. Vuonna 2024 seurakuntatalouksille jaettiin 113,8 milj. euroa, vuonna 2025 94,2 milj. euroa ja vuonna 2026 84,8 milj. euroa.

Sen lisäksi, että valtionrahoituksen kokonaissumma ja myös seurakuntatalouksille jaettava summa pienenevät, kirkolliskokous muutti seurakuntatalouksille tapahtuvan rahanjaon perusteita vuodesta 2025 alkaen. Muutokseen liittyy kahden vuoden siirtymäkausi, jolloin puolet rahanjaosta perustuu aikaisempaan ja puolet uuteen jakotapaan.

Vuoteen 2024 saakka seurakuntatalouksien rahoitusosuus jaettiin kuntien asukaslukujen suhteessa. Vuodesta 2025 alkaen jaossa huomioidaan asukasluvun lisäksi vuosittain kunnassa kuolleiden ja seurakuntatalouden hautausmaihin haudattujen lukumäärät ja kulttuuriperintöomaisuuden ylläpidon indeksoitu kuluosuus. Helsingin seurakuntayhtymän osuudet rahoituksesta ovat olleet vuonna 2024 13,5 milj. euroa ja vuonna 2025 9,8 milj. euroa. Vuodeksi 2026 summa aleni 8,9 milj. euroon ja siirtymäkauden jälkeen vuonna 2027 summa alenee alustavan laskelman mukaan noin 7,5 milj. euroon.

Valtion rahoitus vuonna 2026, sen käyttö ja jakaminen seurakuntatalouksille

Vuodeksi 2026 valtion rahoituksen määrää korotetaan 0,421 milj. euron indeksitarkistuksella (+0,4 %) ja siihen tehdään 9,8 milj. euron ”määräaikainen vähentäminen verotuksen muutoksesta aiheutuvasta kirkollisverotuottojen kasvusta johtuen (Lisätoimet 2025) (BudjL)” (lähde: Valtion talousarvioesitys 2026). Tämän jälkeen valtionrahoituksen määrä vuonna 2026 on 95,651 milj. euroa. Asiasta päättää eduskunta joulukuussa valtion talousarviopäätöksen yhteydessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 303
Yhteinen kirkkovaltuusto § 84

27.11.2025
11.12.2025

Kirkolliskokous päätti 5.11.2025 käyttää vuoden 2026 rahoituksesta yhteensä 10,880 milj. euroa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan omaisuuden ylläpidon tukemiseen ja Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön. Loppuosa 84,771 milj. euroa jaetaan seurakuntatalouksille vuonna 2024 päätetyn jakoperusteen mukaisesti.

Valtion rahoitus ja sen muutokset vuosina 2025 ja 2026 (taulukko)

Valtion rahoitus, milj. euroa	2025	2026
Valtion rahoitus ev.lut. kirkolle	105,0	95,7
<i>muutos meur</i>	-19,1	-9,3
<i>muutos-%</i>	-15,4 %	-8,9 %
Kirkkohallituksen käyttöön kulttuuriomaisuuden rak.avustuksiin ja Kirjurin ylläpitoon	-9,8	-10,9
<i>muutos meur</i>	-0,5	1,1
<i>muutos-%</i>	-4,9 %	11,2 %
Valtion rahoituksen jako srk-talouksille	95,2	84,8
<i>muutos meur</i>	-18,6	-10,4
<i>muutos-%</i>	-16,3 %	-10,9 %
Hsrky:n osuus valtion rahoituksesta	9,8	8,9
<i>muutos meur</i>	-3,8	-0,9
<i>muutos-%</i>	-27,9 %	-9,2 %
Hautaustoimen kokonaiskustannus, Hsrky	-11,3	-11,9
<i>muutos meur</i>	1,7	-0,6
<i>muutos-%</i>	-13,4 %	5,7 %
Toimintatuotot yhteensä *	4,0	4,4
<i>muutos meur</i>	-0,2	0,4
<i>muutos-%</i>	-5,0 %	10,4 %
80 % Hsrky:n valtion rahoituksesta	7,9	7,1
<i>muutos meur</i>	-3,0	-0,7
<i>muutos-%</i>	-27,8 %	-9,3 %
Hautaustoimen rahoituksen riittävyys	0,6	-0,4

* vuoden 2026 lukuun ei ole lisätty nyt esitettävää korotusta

Valtion rahoituksen muutosten vaikutukset hautaustoimen maksuihin Helsingissä

Vuosi 2025

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimen maksutulot ovat vuoden 2025 talousarviossa 3,412 milj. euroa. Lisäksi muita tuottoja, kuten korvauksia, myyntituloja ja vuokratuloja, on 0,558 milj. euroa. Toimintatuotot ovat yhteensä 3,971 milj. euroa. Hautaustoimen kokonaiskustannus, joihin lasketaan mukaan pääomakustannus ja tilinpäätökseen tehtävät kustannusten kohdentamiset, on 11,3 milj. euroa. Toimintatuottojen osuus kokonaiskustannuksista on 35,3 %.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Laskennallinen 80 %:n osuus valtion rahoituksesta ei riittänyt kattamaan kokonaiskustannuksia ja siksi hintoja korotettiin vuodeksi 2025. Valtion rahoitus Helsingin srk-yhtymälle on 9,8 milj. euroa.

Vuosi 2026

Vuodeksi 2026 valtion rahoituksen määrä Helsingin seurakuntayhtymälle vähenee 0,9 milj. euroa (-9,3 %) ja on noin 8,9 milj. euroa. Kirkkohallitus ilmoittaa tarkan summan joulukuussa.

Vuoden 2026 talousarviota valmisteltaessa ei vielä ollut tarkemmin tiedossa valtion rahoitukseen tehtävistä leikkauksista eikä kirkolliskokouksen päätöstä rahoituksen käytöstä ja jakamisesta.

Valmistelussa on päädytty periaatteeseen käyttää valtionrahoituksesta 80 % hautaustoimelle. Hautaustoimen kokonaiskustannus vuoden 2026 talousarvion mukaan on 11,9 milj. euroa. Toimintatuottoja on budjetoitu 4,4 milj. euroa. Valtion rahoituksen 80 %:n osuus on 7,1 milj. euroa. Tällöin hautaustoimen alijäämäksi jää 0,4 milj. euroa. Tämä tulee kattaa maksutuottoja korottamalla. Hautauksiin liittyvä hinnasto on valmisteltu siten, että laskennallisesti alijäämä tulee katetuksi.

On huomioitava, että vuoden 2026 hautausten määrää ei tiedetä etukäteen. Samoin poistojen ja kustannusten kohdennusten lopullinen määrä selviää vasta vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Maksuhinnaston korotukset joudutaan kuitenkin tekemään etukäteen ja arvioitujen kustannusten ja määrien perusteella.

Vuosi 2027

Tilanteen odotetaan muuttuvan edelleen vuonna 2027, koska silloin valtion rahoituksen jako viimeisen päätöksen perusteella seurakuntatalouksille jälleen muuttuu ja Helsingin seurakuntayhtymän osuus valtionrahoituksesta pienenee tämän hetkisten tietoihin perustuen noin 1,4 milj. euroa.

Olettamus perustuu sekä valtion talousarvioesityksessä mainittuun kahden vuoden tilapäiseen rahoituksen vähentämisen päättymiseen että kirkolliskokouksen vuonna 2024 tekemän jakopäätöksen, jossa siirtymäkausi päättyy vuonna 2026 ja uusi jakotapa tulee kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2027. Vuoden 2027 tilanne arvioidaan uudelleen kokonaisuudessaan ja tarkemmin syksyllä 2026, kun laskelmien pohjaksi tarvittava tieto vuoden 2027 valtionrahoituksen määrästä alkaa varmistua, vuoden 2025 tilinpäätös ja vuoden 2026 kulukehitys on käytettävissä ja hautausten määrä osataan paremmin arvioida.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Hautatoimen maksujen korotukset saattavat aiheuttaa erilaisia vaikutuksia ja riskejä kuten:

- Keskustelu ja kokemus maksujen paikallisesta epätasapuolisuudesta
- Kirkon jäsenyydestä koetun hyödyn heikkeneminen
- Pienituloisille aiheutuvat taloudelliset haasteet sekä mahdolliset kerranaisvaikutukset esim. diakonia-asiakkuuksien lisääntymisenä
- Hautaustapojen muutokset ja arvokkaan hautausmaakulttuurin rapautuminen.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 303	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 84	11.12.2025

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hautaus-toimen päällikkö Teemu Kylmäkoski, teemu.kylmakoski@evl.fi, 09 2340 2760

Talouspäällikkö Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi, 09 2340 2420

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi, p. 09 2340 2700

Liitteet

- 23 Vanha hautaushinnasto 1.1.2025 alkaen
- 24 Hautaushinnasto 1.2.2026 alkaen
- 25 Muutokset hautaushinnastoon

Yhteinen kirkkoneuvosto § 312
Yhteinen kirkkovaltuusto § 85

27.11.2025
11.12.2025

Valtuustoaloitteiden seurantaraportti

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.12.2025 § 85
586/00.00.04/2023

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 312

Esittelijä

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee valtuustoaloitteiden seurantaraportin tiedoksi ja saattaa sen tiedoksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Hallintosäännön 3 luvun 17 §:n mukaan kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä valtuustolle aloitteita. Aloite on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava seurakuntayhtymän kirjaamoon valtuuston puheenjohtajalle osoitettuna. Aloite on viivytyksettä annettava kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkoneuvoston on annettava kirkkovaltuustolle vastaus aloitteeseen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun aloite on toimitettu seurakuntayhtymän kirjaamoon.

Yhteisen kirkkoneuvoston tulee saattaa seurakunnan jäsenten seurakuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevat, valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tekemät aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet valtuuston tietoon vuosittain.

Päätösehdotuksen perustelut

Liitteessä esitetään seurantaraportti, johon on koottuna 1) vuoden 2025 aikana tehdyt, käsittelyssä olevat ja loppuun käsitellyt aloitteet sekä 2) vuoden 2025 aikana hyväksytyt ponnet.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 312	27.11.2025
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 85	11.12.2025

Seurantaraaporttiin on koottu ne toimenpiteet, joihin aloitteiden pohjalta on ryhdytty aloitteiden jättämisen ja/tai aloitevastausten käsittelyn jälkeen.

Aikataulu

Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto niin päättää, viedään valtuustoaloitteiden seurantaraaportti yhteiselle kirkkovaltuustolle tiedoksi sen 11.12.2025 pidettävään kokoukseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Liitteet

26 Aloitteet ja ponnet 2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 75, § 76, § 77, § 78, § 85**Muutoksenhakukielto****Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat**

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 79, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84**VALITUSOSOITUS****Kirkollisvalitus****Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kirkollisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kirkollisvalituksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Alistettavassa asiassa valituksen saa tehdä myös sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen.

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 8 § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Valitusviranomainen ja valitusaika

Päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valitusviranomaisen yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 2000
Fax: 029 564 2079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 euroa.